

הלכות נטילת ידיים לסעודה - תשובון למורה

הלכות והליכות, חלק ב', הלכות סעודה וברכות - פרק ב

שאלה 1

סמנו בצד כל משפט נכון / לא נכון (10 נקודות)

1. מצוות נטילת ידיים לסעודה- **מצווה 'דאורייתא'**. לא
נכון
2. נטילת ידיים לסעודה היא מצווה **מ'דבר' סופרים'**. נכון
3. מצוות נטילת ידיים לסעודה היא **מ'דרבנן'**. נכון
4. למצוות נטילת ידיים לסעודה יש מקור בתורה. לא
נכון
5. מצוות **מ'דאורייתא'** חשוב לקיים, ומצוות **מ'דרבנן'** לא מוכרחים לקיים. לא
נכון

שאלה 2

שמעון נטל ידיים כראוי, ברך "על נטילת ידיים", ואחר כך ברך 'המוציא' ונגס בכריך. לצערו, גילה, שהחליף את הכריך עם אחותו, והוא לא מחבב את הכריך. "אשאר רעב, אבל את הכריך אני לא מסוגל לאכול!" אמר.

חברו, שלומי, אמר לו: "אם לא תאכל את הכריך, יצא שברכת 'ברכה לבטלה'!"

א. סמנו נכון או לא נכון. (15 נקודות)

1. ברכת "על נטילת ידיים"- **ברכה לבטלה** אם אוכלים קצת לחם. נכון
2. אם אוכלים לחם בכמות לפחות **'כביצה'** - מברכים על נטילת ידיים. נכון
3. ברכת 'המוציא לחם'- ברכה לבטלה אם אוכלים מעט לחם. לא
נכון
4. אם אוכלים מעט לחם - לא נוטלים ידיים. לא
נכון
5. שיעור **'כביצה'** הוא בערך כפול משיעור **'כזית'**. נכון

ב. מדוע אם שמעון לא יאכל את הכריך יצא שברך 'ברכה לבטלה'? (5 נקודות)

אם שמעון לא יאכל 'כביצה', יצא שברך ברכת 'על נטילת ידיים'- לבטלה.

שאלה 3

משפחת לוי יצאה לטיול. אלי הוציא את הכריך, ורצה לאכול. זלמי העיר לו שאסור לאכול ללא נטילת ידיים. אלי אמר שרק עוד שעה יגיעו למקום עם מים, לכן מותר לאכול ללא נטילת ידיים, ולהחזיק את הלחם עטוף במפית. שמעון העיר שלפי אדמו"ר הזקן ראוי להחמיר, ולא לאכול כלל ללא נטילת ידיים.

א. מהם המשפטים הנכונים? (6 נקודות)

- ☐ זלמי צדק. אלי לא נהג נכון. לפי ההלכה אסור לאכול ללא נטילת ידיים.
- ☐ אלי צודק. אם אין מים בקרבת מקום, אפשר לא ליטול ידיים, לעטוף את הלחם, ולא לגעת בו.
- ☐ שמעון צודק. כדאי להחמיר, ולא לאכול בשום מקרה ללא נטילת ידיים.
- ☐ אם אלי יתאפק ויחכה לנטילת ידיים - תבוא עליו הברכה.

ב. לאיזה מושגים קשור המקרה? (9 נקודות)

- ☐ 'שעת הדחק'
- ☐ 'כביצה'
- ☐ 'דרבנן'
- ☐ 'נטילת ידיים'
- ☐ 'תבוא עליו הברכה'

שאלה 4

מאיר התיישב לאכול קורנפלקס בחלב. לוי אחיו שבדיוק למד את דיני הלכות 'נטילת ידיים', קרא לעברו: "אתה צריך ליטול ידיים, זה 'מאכל שטיבולו במשקה'!"

1. האם קורנפלקס בחלב זה מאכל שטיבולו במשקה? (4 נקודות) כן

2. האם לוי צדק? הסבירו מדוע. (4 נקודות)

לוי לא צדק, כי נוטלים ידיים רק במקרה שרגילים לאכול את המאכל בידים, אך קורנפלקס בחלב אוכלים באמצעות כף או מזלג, ולכן לא צריך ליטול ידיים.

3. לפניכם סוגים של משקים, סמנו רק את המשקים, שנחשבים ל'משקה' למאכל שטיבולו במשקה? (5 נקודות)

1. דבש 2. יין 3. מיץ 4. מים 5. שוקולד מומס 6. חלב 7. שמן זית

שאלה 5

כתבו נכון או לא נכון (24 נקודות)

(ענו על 8 מתוך 9)

1. נוטלים ידיים כדי להרגיל את עצמנו לטהר את הידיים - כהכנה לאכילה בטהרה בזמן המקדש. נכון
2. מנחם נגע במי הנטילה - עכשיו אסור ליטול בהם ידיים. לא נכון
3. דוד ניקה במי הנטילה את האצבע שלו, המים לא התלכלכו - אפשר ליטול בהם ידיים. לא נכון
4. שמעון הצבֵּע נטל ידיים. על ידיו היה מעט צבע - זה לא חציצה ומותר ליטול ידיים. נכון
5. שלמה שכח להוריד את הפלסטר מהיד, הפצע כבר התרפא - זו חציצה! נכון
6. אברמי התחיל ליטול את יד ימין, ובטעות נגע ביד ביד שמאל ביד ימין הרטובה - אין דבר ימשך ליטול. לא נכון
7. שמואל יצא משירותים. הוא יטול ידיים לסעודה, וייחשב שנטל ידיים גם לסעודה וגם אחר השירותים. לא נכון
8. אפשר ליטול ידיים בכוס אם יש בה לפחות שיעור רביעית. נכון
9. אפשר ליטול ידיים במים היוצאים מממטרה. נכון

שאלה 6

איך נוטלים ידיים? סדרו את הפעולות לפי הסדר - רשמו בכל ריבוע מספר. (18 נקודות)

5 משפשפים ידיים, ומברכים ברכת 'על נטילת ידיים' (מנהג חב"ד שמברכים לפני שמשפשפים).

- 1 ידיים נקיות ללא חציצה ויבשות לפני הנטילה.
- 2 אווזים את הספל המלא ביד ימין, ומעבירים את הספל ליד שמאל.
- 6 מנגבים את הידיים.
- 3 הספל ביד שמאל - שופכים על יד ימין שלוש שפיכות.
- 4 מעבירים את הספל ליד ימין, ושופכים שלוש שפיכות על יד שמאל.